

1

REDIn ilmastointi betonisen "Valaskalan" vatsaan

"Valaskala" ei alun perin ollut taidehanke, vaan ilmanvaihtorakenteesta on aukion suunnittelun myötä kasvanut tilataideteos, joka asettuu harkituksi osaksi Kalasatamanpuiston ja Englantilaisaukion maisema-arkkitehtuuria.

"Valaskala" on Englantilaisaukion suurikokoinen, tilaa rajaava veistoshahmo, joka toimii katseenvangitsijana ja näkymän päätteenä siltojen alaisessa aukiotilassa. Se merkitsee kaupakeskus Redin pääsisäänkäynnin ja luo tunnistettavan paikan ihmisten kohdata toisensa.

Teos kasvaa aukiopinnasta ja muodostaa aukion puolelle suojaavan, sylimäisen tilan. Sen kallistetut julkisivut avaavat teoksen kohti taivasta ja toisaalta viistettyjen julkisivupintojen karheus ja tummuus luovat mielikuvan sen jatkumisesta pinnan alla.

Teoksen sijainnin ja koon määrittelevät Redin maanalaista pysäköintihallia palvelevat ilmastointikuulut, jotka kätkeytyvät betonikuoren sisälle. Kadun puoleisen julkisivun aukotus palvelee myös ilmanvaihtoa.

Paikalla valettu betoniteos on korkeimmillaan noin 8 metriä ja pituudeltaan 28 metriä.

Teos toteutettiin osin elementeistä, joiden varaan rakennettiin paikallavalumuotit. Parhaimmillaan paikalla valettiin 80 kuutiota betonia yhtäjaksoisesti 23 tuntia.

Robustia betonia

Runkoaineena käytettiin peruskiviainesta ja betoni pigmentöitiin mahdollisimman mus-

taksi. Betonipintaan haluttiin "luonnetta", ikäänymistä ja vaihtelua. Siksi se käsiteltiin Betonipallaksen toimesta patinoimalla erisävyyksillä mustilla, läpikuultavilla lasuurimaaleilla. Paikoin haluttiin pintaan "valumia" – ikään kuin valas olisi noussut juuri vedestä pinnalle. Valun aikana syntyneet "virheet" käytettiin osin hyödyksi ja niitä jopa korostettiin elävyyden lisäämiseksi. Pintaan lisättiin muun muassa pyöreitä kuvioiteja kuvaamaan jättikalmarin imukupinjälkiä.

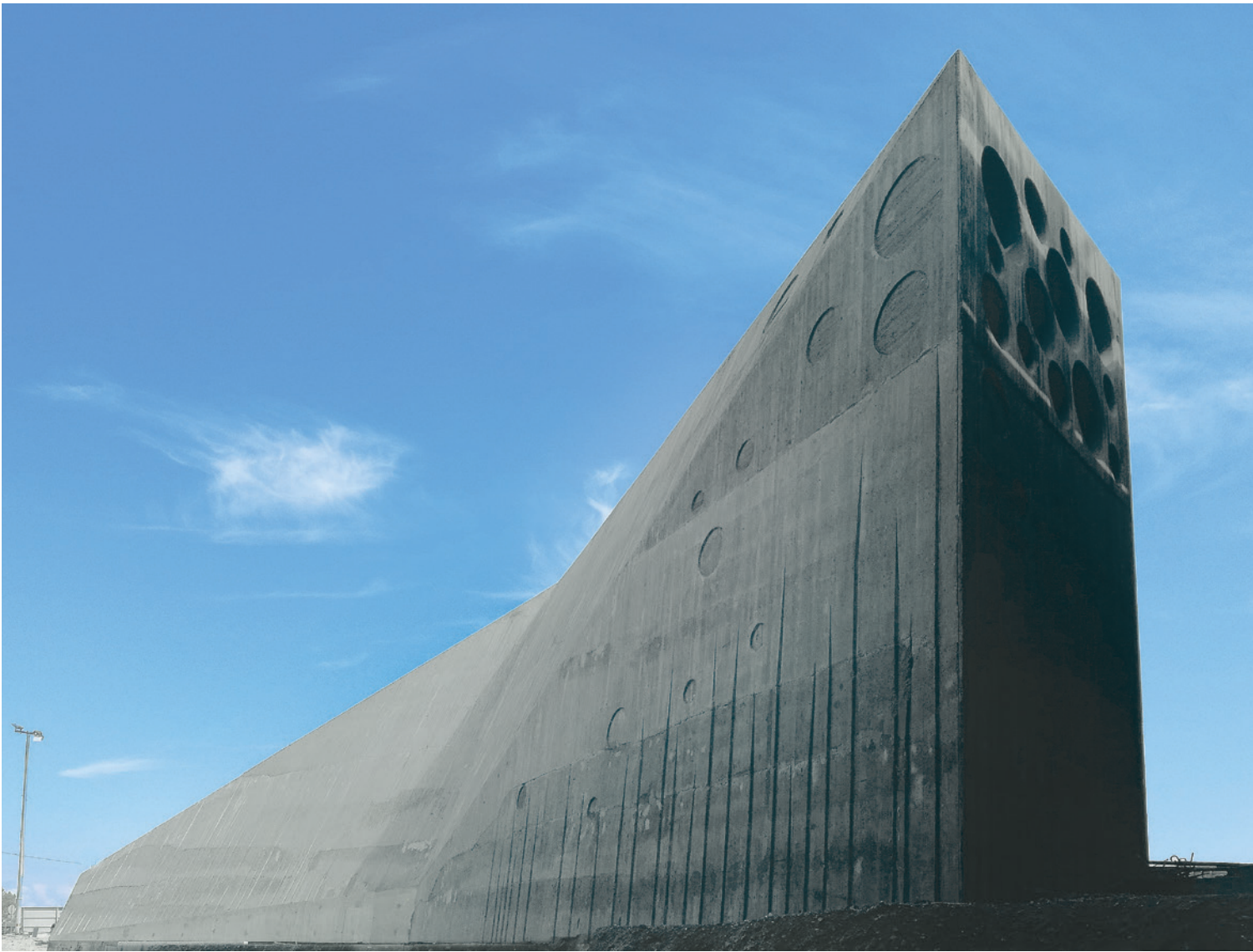
Teoksesta haluttiin tehdä pelkistyneen veistoksellinen, mutta kuitenkin myös läheltä koettava, "nojailtava veistos".

Suunnittelu ja toteutus:

Maisema-arkkitehtitoimisto Maanlumo Oy, Huttunen-Lipasti-Pakkanen Arkkitehdit ja kuvanveistäjä Pertti Kukkonen
Betonikoordinointi: Betonipallas Oy
Rakennesuunnittelu: Sitowise Oy
Elementti- ja raudoitussuunnittelu: Juha Matikkala, DI
Rakennuttaja: SRV Oy
Betonivalut: Vihdin Betoni Oy
Betoni: Hyvinkään Betoni Oy
Betonimuotit: Peri Finland Oy ja räätälöidyt lautamuotit

2

3

4

1 "Valaskala" toimii REDIn pysäköinnin ilmastointikulujen maisemoijana.

2 Vinot pinnat lisäsivät muotitus- ja valutyön vaikeusastetta.

3 Betonin alaosa käsiteltiin patinoimalla mustalla ja yläosa vaalealla kuultovärillä.

4 Aukotuksien ansiosta ilma poistuu hyvin.